

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)	Форма навчання	Денна / заочна	Навчальний рік/семестр	2022-2023
----------------------	------------------------	----------------	----------------	------------------------	-----------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Контролінг в управлінні бізнесом	
Кафедра	Обліку і аудиту	
Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Тип дисципліни: <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 12 год. Практичні (семінарські) заняття: 18 год. Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 90 год.	Тип дисципліни : <i>вибіркова</i> Кількість кредитів: 4 Лекції: 8 год. Практичні (семінарські) заняття: - Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 112 год.
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Стойка Наталія Степанівна к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту Консультації: вівторок : 13:00-15:00 email : stoika.nataliya@kmf.org.ua	
Пререквізити навчальної дисципліни	Дисципліна «Контролінг в управлінні бізнесом» вивчається на основі базових загальноекономічних дисциплін, а також на базі вивчення навчальних дисциплін «Теорія бухгалтерського обліку», «Управлінський облік», "Економічний аналіз.	
Анотація дисципліни	Досвід західноєвропейських країн сприяв поширенню в умовах сьогодення нового управлінського інструмента – контролінгу, призначеного для удосконалення системи управління підприємством. За даними бюлетня “The Pricewaterhouse Cooper’s” на зарубіжних підприємствах завдяки використанню контролінгової системи зростає ефективність управління на 22 % (в середньому по підприємствах), а ефективність виробництва – на 18,81 %. Таким чином вивчення дисципліни «Контролінг в управлінні бізнесом» надасть можливість отримати знання щодо управління підприємством, що характеризуються наявністю багатоцільових і	

	багаторівневих систем прийняття управлінських рішень.
Мета	Є здобуття теоретичних знань та практичних навичок із новітніх концептуальних засад управління підприємством на основі напрямів інформаційно-економічного розвитку підприємства, а саме впровадження системи контролінгу на підприємстві з метою підвищення дієвості та ефективності системи управління.
Завдання	Оволодіння теоретичними (базовими) знаннями з питань сутності, функції та видів контролінгу, організації управлінського обліку в системі контролінгу; опанування методології контролінгу; формування практичних навичок щодо створення служби контролінгу для потреб прийняття управлінських рішень.
Загальні та фахові компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набувати наступних важливих складових компетентностей: Загальні компетентності: ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Фахові (спеціальні) компетентності: ФК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу. ФК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
Очікувані програмні результати навчальної дисципліни	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.
Основна тематика дисципліни	Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛІНГУ Тема 1. Сутність контролінгу, його значення в управлінні підприємством Тема 2. Об'єкти контролінгу і їх класифікація. Тема 3. Організаційно – методичні основи формування та функціонування системи контролінгу на підприємств. Змістовий модуль 2. КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ Тема 4. Система бухгалтерського обліку як основа контролінгу Тема 5. Методичний інструментарій Тема 6. Методи прийняття управлінських рішень в

	контролінгу
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання	<i>Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни використовуються такі форми контролю знань:</i> 1. Поточний контроль (здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів): усне опитування, самостійні, контрольні роботи, індивідуальні завдання, виконання домашньої роботи тощо; 2. Поточний модульний контроль (проводиться після вивчення кожного змістового модуля з урахуванням поточного контролю): модульна контрольна робота; 3. Підсумковий контроль: іспит. Для оцінювання знань використовується стобальна шкала оцінювання ECTS та чотирибальна національна шкала. <i>Порядок проведення поточного контролю знань студентів.</i> Оцінювання знань студента під час практичних занять проводиться за такими критеріями: – ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; – ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; – вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні ситуаційних завдань, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; – логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; – арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання. Поточний контроль для денної форми навчання. <i>Систематичність та активність роботи студента на заняттях.</i> Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента на заняттях становить 10 балів.

	Порядок оцінювання: 10 балів – відвідано не менше 90 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки "добре", "відмінно". 8 балів – відвідано не менше 75 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки "добре", "відмінно" або не менше 90 % занять та отримано оцінки "задовільно", "добре", "відмінно". 5 балів – відвідано не менше 60 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки "добре", "відмінно", або не менше 75% занять та отримано оцінки "задовільно", "добре", "відмінно". 3 бали – відвідано не менше 50 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки "добре", "відмінно", або не менше 60 % занять та отримано оцінки "задовільно", "добре", "відмінно". Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в 0 балів. Виконання завдань на практичних заняттях. За виконання завдань на практичних заняттях студент може отримати оцінку у 100 балів. Кожен студент повинен мати не менше двох відповідей. Студент повинен написати самостійні роботи (кожна з яких оцінюється максимально у 100 балів). Ця відповідь складається із: - тестових завдань; - самостійного розв'язку задачі середнього або високого рівня складності; - обґрунтування висновків за результатами розв'язку завдань. В кінці семестру для визначення результатів отримані бали перемножуються на відповідний коефіцієнт. Якщо студент бере участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, наукових конференціях тощо, то до підсумкової суми балів додається відповідна кількість балів в залежності від результативності вищевказаних робіт. Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні завдань для самостійного розв'язання увага також приділяється якості, самостійності виконаних завдань. Поточний контроль для заочної форми навчання. Поточний контроль для заочної форми навчання передбачає написання письмової контрольної роботи, яка оцінюється в діапазоні від 0 до 100 балів. Письмова контрольна робота включає: - два теоретичних питання - 20 балів; - тести – 30 балів;
--	--

	- задачі – 50 балів. Оцінка знань з теоретичного питання має рівні: від 0 до 20 балів. Порядок оцінювання: 20 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 15 бали – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 10 бали – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; 5 бали – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності; 2 бал – характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів - студент не знає правильної відповіді. Тестові завдання містять 10 тестів, які оцінюються по 3 бали за вірну відповідь. Задачі у контрольній роботі оцінюються в 50 балів, у тому числі: від 0 до 50 балів – за правильність проведених розрахунків та отриманих результатів; від 0 до 50 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами розв’язаної аналітичної задачі. <i>Поточний модульний контроль для денної форми навчання.</i> Порядок проведення поточного модульного контролю передбачає оцінювання рівня опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичних ситуацій. Проводиться у письмовій формі двічі за семестр по закінченню кожного змістовного модуля та включає: теоретичні питання, тестові завдання та задачі. Модульний контроль оцінюється в діапазоні від 0 до 100 балів. Модульна письмова контрольна робота включає: - два теоретичних питання - 20 балів; - тести – 30 балів; - практична частина – 50 балів. Оцінка знань з теоретичного питання має рівні: від 0 до 20 балів. Порядок оцінювання: 20 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 15 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 10 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; 5 балів – неповний виклад змісту питання та допущено
--	--

	значні помилки і неточності; 2 бал – характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів - студент не знає правильної відповіді. Тестові завдання містять 10 тестів, які оцінюються по 3 бали за вірну відповідь. Практична частина у модульному завданні оцінюються в 50 балів, у тому числі: від 0 до 50 балів – за правильність проведених розрахунків та отриманих результатів; від 0 до 50 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами розв’язаної аналітичної задачі. Висновки включають: розкриття економічного змісту розрахованих показників, оцінка їх рівня та причинно-наслідкових взаємозв’язків між ними, обґрунтування шляхів усунення виявлених негативних тенденцій у діяльності підприємства. <i>Підсумковий контроль для денної та заочної форми навчання.</i> До підсумкового контролю знань (іспит) допускаються студенти, які в сумі за всіма змістовними модулями набрали більше 30% балів із загальної кількості по дисципліні. Екзаменаційні білети містять теоретичні запитання та задачі. Кожне теоретичне питання оцінюється у 25 балів за таким критеріями оцінювання: 25 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 20 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 15 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; 10 балів – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності; 5 балів – характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів – студент не знає правильної відповіді. Практичне завдання в білеті оцінюється у 25 балів за підсумком балів: від 0 до 25 балів – за правильність проведених розрахунків та отриманих результатів (залежно від кількості дій та умови аналітичної задачі); від 0 до 25 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами розв’язаної аналітичної задачі. Висновки включають: розкриття економічного змісту розрахованих показників, оцінка їх рівня та причинно-
--	---

	наслідкових взаємозв'язків між ними, обґрунтування шляхів усунення виявлених негативних тенденцій. Студент вважається атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів. Загальне семестрове оцінювання результатів у формі іспиту проводиться за 100-бальною системою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • поточний усний, письмовий, тестовий контроль: 60% семестрової оцінки; • іспит: 40% семестрової оцінки.
Політика навчальної дисципліни	Політика щодо дедлайнів та перескладання: Студент повинен здавати роботи у визначені викладачем терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела. Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із вищим керівництвом).
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	У процесі викладання дисципліни передбачено застосування таких основних методів навчання як: 1) Лекція – це основна форма проведення занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу; систематизований виклад певних наукових або науково-методичних відомостей, ілюстрованих при необхідності засобами наочності або демонстрацією за допомогою презентацій. 2) Практичні заняття – навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об'єктів, виконують за певними методиками типові завдання. 3) Самостійна робота студента - є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь. Під час занять використовуються методи навчання за наступними видами: ✓ пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція, дискусія); ✓ наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

	✓ репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних практичних та ситуаційних завдань та форм самоконтролю); ✓ робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату); ✓ відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (мультимедійні засоби). А також використовуються метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, з нетрадиційних - активні методи навчання: ділові ігри та дискусійні методи. Також використовується метод аналізу конкретних ситуацій як нетрадиційний метод навчання, якому властиві: наявність складної задачі чи проблеми, формулювання викладачем контрольних запитань з даної проблеми, обговорення можливих варіантів її вирішення. <i>Інструктивно-навчальний матеріал до дисципліни включає:</i> 1. Силабус навчальної дисципліни <i>Навчальний процес потребує використання:</i> комп'ютера, комп'ютерних систем та мереж, мультимедійного обладнання та бібліотечних фондів.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Основна література 1. Брехун Н.С. Бухгалтерський облік як інструмент інформаційного забезпечення системи контролінгу: автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.09 / Н. С. Брехун ; Житомир. держ. технол. ун-т. — Житомир, 2010. — 20 с. — укр. 2. Брітченко І.Г., Князевич А.О. Контролінг : навч. посіб. / І. Г. Брітченко, А. О. Князевич. — Рівне : Волинські обереги, 2015. — 280 с. 3. Давидович І. Є. Контролінг : навч. посіб. / І. Є. Давидович. — К. : Центр учбової літератури, 2008. — 264 с. 4. Іванова В. Й. Контролінг : навч. посібн. / В. Й. Іванова, К. В. Яковенко, В. В. Томах. - Х. : ВД - "ІНЖЕК", 2011. - 136 с. 5. Калайтан Т. В. Контролінг : навч. посіб. / Т. В. Калайтан — Львів : Новий Світ. — 2008. — 252 с. 6. Контролінг : навч. посіб. / Г. О. Швиданенко, В. В. Лаврененко, О. Г. Дерев'янко, Л. М. Приходько ; Мін-во освіти і науки України ; КНЕУ. — К. : КНЕУ, 2008. — 264 с Додаткова література 1. Контролинг как инструмент управления предприятием / под ред. Н. Г. Данилочкиной. — М. : ЮНИТИ, 2002. — 279 с. 2. Практикум по учебной дисциплине "Контролинг" для иностранных студентов направления

подготовки 6.030601 "Менеджмент" всех форм обучения / сост. В. И. Иванова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2012. – 44 с.

3. Дайле А. Практика контроллинга / А. Дайле ; под ред. и с предисл. М. И. Лукашевича. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 128 с.

4. Долинская Р. Г. Контролинг в действии : учебн. пособ. / Р. Г. Долинская, В. А. Мищенко. – Х. : ИД "ИНЖЕК", 2008. – 472 с.

5. Иванова В. Й. Контролінг : навч. посібн. / В. Й. Иванова, К. В. Яковенко, В. В. Томах. – Х. : ВД – "ИНЖЕК", 2011. – 136 с.

6. Контролинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / А. М. Карминский, Н. И. Оленев, А. Г. Примаков и др. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 180 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sfs.gov.ua>

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Рахункової палати України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.as-rada.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної митної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.castom.gov.ua>

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mof.com.ua/>

Електронні ресурси

матеріали:

Бази даних Social Science Research Network (SSRN);

Бази даних рецензованих наукових журналів Directory of Open Access Journals (DOAJ);

Бази електронних журналів Internet Public Library (IPL);

Світової електронної бібліотеки книг Google Book Search;

Інтердисциплінарної бази наукових журналів Minerva

	Electronic Online Services, Архіву наукових публікацій установ Данії NARCIS, Репозитарію підрозділу бібліотеки Стенфордського університету HighWirePress; Відкритого архіву з економіки Research Papers in Economics (RePEc)(Сервісу пошуку FindArticles
--	---